

20 mei 2019

**Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Koninkrijk der Nederlanden**

Betreft: Standaardverpakkingen voor sigaretten en shagtabak

Onderhavig standpunt wordt door de Taxpayers Protection Alliance (TPA) ingediend naar aanleiding van het conceptbesluit van het ministerie van Volksgezondheid tot het bij ministerieel besluit stellen van eisen aan standaardverpakkingen voor sigaretten en shagtabak (ook wel bekend als neutrale verpakkingen). Dergelijke maatregelen zijn eerder ingevoerd in Australië, Groot-Brittannië en Frankrijk en daar mislukt. Wij dringen er bij u op aan niet over te gaan tot de invoering van standaardverpakkingen.

Doel van dit standpunt is te wijzen op de schadelijke gevolgen van neutrale verpakkingen in de landen waar deze zijn ingevoerd. Meerdere objectieve studies uitgevoerd in verschillende landen wijzen uit dat neutrale verpakkingen niet hebben geleid tot de resultaten voor de volksgezondheid die ervan werden verwacht. Daarnaast wordt hiermee de zwarte markt bevorderd waarmee terroristische organisaties worden gefinancierd.

In 2012 is in Australië de Tobacco Plain Packaging Act 2011 (Cth) ingevoerd die met ingang van 2012 neutrale verpakkingen voor alle tabaksproducten verplicht stelde. Inmiddels kan, met vijf jaar aan beschikbare gegevens, gesteld worden dat deze wetgeving niet aan zijn doelstelling heeft voldaan. Het tabaksgebruik is, ondanks een accijnsverhoging, na de invoering van neutrale verpakkingen alleen maar gestegen. Bovendien heeft de wetgeving ernstige gevolgen voor belastingbetalers, consumenten en het bedrijfsleven en heeft deze geleid tot een ernstige ondermijning van intellectuele eigendomsrechten – het fundament voor het moderne ondernemerschap.

Gebruik

Meerdere studies en bewijsmateriaal laten zien dat het tabaksgebruik in Australië sinds de invoering van neutrale verpakkingen is gestegen:

- Uit officiële cijfers van het Australische ministerie van Financiën blijkt dat in de eerste 12 maanden na de invoering van neutrale verpakkingen het volume aan legale tabak steeg met 0,5 procent, of ca. 115 miljoen eenheden.¹
- Deze officiële cijfers van het Australische ministerie van Financiën zijn door RMIT University onderworpen aan een onafhankelijke econometrische analyse. Hieruit bleek dat in het jaar na de invoering van neutrale verpakkingen 0,8% meer sigaretten waren verkocht in Australië dan in de 12 maanden voorafgaand aan de invoering, gecorrigeerd voor belastingrestituties betaald aan ondernemingen wegens niet-conforme tabaksproducten.²
- Een in november 2013 door London Economics gepubliceerd onderzoek behelsde een analyse van de gevolgen van neutrale verpakkingen op het roken van sigaretten sinds de invoering van de wet. De belangrijkste bevindingen van dit onderzoek waren dat neutrale verpakkingen slechts in

¹ <http://www.treasury.gov.au/Access-to-Information/DisclosureLog/2015/1703>

² Davidson, S. and A. de Silva. 2014. [The Plain Truth about Plain Packaging: An Econometric Analysis of the Australian 2011 Tobacco Plain Packaging Act](#). *Agenda: A Journal of Policy Analysis and Reform*, 21(1): 27 – 43.

- geringe mate heeft bijgedragen aan het personen ervan weerhouden om sigaretten te kopen.³ Volgens het onderzoeksrapport nam “met name tussen de eerste en tweede golf na de invoering van neutrale verpakkingen het gedeelte van de deelnemers aan het onderzoek dat aangaf dat zij dagelijks rookten toe met 0,5% (naar 20%), terwijl het gedeelte dat aangaf dat zij wekelijks of minder dan een keer per week rookte toenam met respectievelijk 0,1% (naar 2,1%) en 0,3% (naar 2,2%). Met andere woorden, het gedeelte van de deelnemers dat aangaf dat zij rokers waren nam tussen drie en acht maanden na de invoering van neutrale verpakkingen toe met 0,9% (van 23,4% naar 24,3%).”
- Volgens het Australische Institute of Health and Welfare werd de decennialange trend van daling van het aantal rokers na de invoering van neutrale verpakkingen *omgekeerd*, ondanks verschillende accijnsverhogingen die de tabaksprijzen in Australië tot de duurste ter wereld maakten. Terwijl het aantal rokers Australië tussen 2010 en 2013 met 317.000 was gedaald, nam dit aantal in de drie jaar tot 2016 weer toe met 21.100.⁴
 - In Frankrijk zijn merksigaretten in januari 2017, meer dan een jaar geleden, in de ban gedaan. Sindsdien zijn er volgens de Franse douaneautoriteiten (L'administration des Douanes) in het land meer pakjes sigaretten verkocht dan in het jaar voor het verbod.⁵
 - Uit door het Franse Bureau voor Drugs en Drugsverslaving gepubliceerde cijfers blijkt dat in de eerste helft van 2017 0,6% meer tabaksproducten zijn gedistribueerd aan de detailhandel dan in dezelfde periode het jaar daarvoor.⁶
 - De Franse Minister voor Volksgezondheid, Agnès Buzyn, heeft toegegeven dat neutrale verpakkingen niet succesvol zijn gebleken. Zij verklaarde: “Wij weten dat neutrale verpakkingen rokers er niet toe overhaalt te stoppen met roken... in 2016 is de officiële verkoop van sigaretten in Frankrijk toegenomen: neutrale verpakkingen hebben niet bijgedragen aan een daling van de officiële tabaksverkoop.”⁷
 - In Groot-Brittannië [is het tabaksgebruik sinds de invoering van neutrale verpakkingen, gecorrigeerd voor de periode van het jaar](#), over een voortschrijdend driemaandelijks gemiddelde (van december 2017 tot maart 2018) toegenomen.⁸

Uit de ervaringen die zijn opgedaan in Australië, Frankrijk en Groot-Brittannië kan derhalve worden afgeleid dat er *geen* bewijs is dat neutrale verpakkingen enige invloed hebben op het tabaksgebruik. Er is vanuit het oogpunt van de volksgezondheid dan ook geen enkele reden om over te gaan tot de invoering ervan; noch zal dit leiden tot een rookvrije generatie in 2040.

Invloed op de zwarte markt

Het aandeel van illegale tabak is na de invoering van neutrale verpakkingen in Australië aanzienlijk gestegen. Volgens gegevens van de KPMG is het percentage illegale tabak in Australië in de drie jaar na de invoering van neutrale verpakkingen met 25% toegenomen; bijna 15% van de Australische tabakmarkt wordt nu gevormd door illegale tabak. Dit houdt een verlies voor de Australische schatkist in van \$ 1,5 miljard.⁹ Bovendien werkt de afwezigheid van merkuitingen de toename van namaakproducten in de

³ <http://londoneconomics.co.uk/wp-content/uploads/2013/11/London-Economics-Report-Australian-Prevalence-Final-Report-25-11-2013.pdf>

⁴ <https://www.theaustralian.com.au/news/nation/more-smokers-lighting-up-despite-everincreasing-taxes/news-story/190014e7306548c49fc372dabb5a0555>

⁵ <https://www.thelocal.fr/20170502/the-french-smoke-more-since-the-introduction-of-plain-packaged-cigarettes-in-france>

⁶ <https://www.ofdt.fr/ofdt/fr/tt171225.pdf>

⁷ <http://www.assemblee-nationale.fr/15/cr/2017-2018/20180075.asp#P1117763>

⁸ <http://the-tma.org.uk/2018/05/14/plain-packaging-failing-one-year-after-full-introduction/>

⁹ <https://home.kpmg.com/content/dam/kpmg/uk/pdf/2017/04/Australia-illicit-tobacco-Report-2016.pdf>

hand en maakt dit namaakproducten minder onaantrekkelijk, waardoor deze trend alleen maar wordt versterkt.

De zwarte handel in tabak vormt inmiddels een belangrijke bron van inkomsten voor internationale terroristennetwerken. In een rapport uit 2016 van het Macdonald Laurier Institute in Canada werd geconcludeerd dat “illegale tabak en sigaretten niet alleen leiden tot verminderde belastinginkomsten maar ook helpen de georganiseerde misdaad en terrorisme te financieren” en dat “inkomsten uit illegale tabak en sigaretten een voorname bron van inkomsten van groeperingen als ISIS, al-Qaeda, en Hezbollah vormen.”¹⁰

Wij vestigen uw aandacht daarnaast op een verslag van het Homeland Security Committee van het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden, waarin wordt geconcludeerd dat: “Wetshandhavers in de staat New York State [alleen al!] schatten dat goed georganiseerde netwerken van sigarettensmokkelaars een omzet draaien van gemiddeld US\$ 200.000,00 à US\$ 300.000,00 per week. Aangenomen wordt dat een groot deel van dit geld wordt doorgesluisd naar het Midden-Oosten, waar het direct of indirect wordt aangewend voor het financieren van groeperingen als Hezbollah, Hamas en al-Qaeda.”¹¹

Vermindering van de schadelijke gevolgen van tabak

Als alternatief voor traditionele vormen van tabak leveren e-sigaretten, na verdere ontwikkeling, tests, en aanpassingen (op basis van gebruik en voorkeuren van consumenten alsmede technologische ontwikkelingen) een aanzienlijk bijdrage aan de volksgezondheid. Wij zijn dan ook uitermate beducht voor de mogelijkheid dat ook voor deze levensbesparende producten neutrale verpakkingen worden ingevoerd. Wij wijzen erop dat meer dan 23% van de Nederlanders nog altijd regelmatig rookt. In plaats van ideologisch gekleurde maatregelen aan te nemen waarvan is aangetoond dat zij geen invloed hebben op het tabaksgebruik, wordt er beter aan gedaan om bewezen nieuwe technologieën te omarmen om het aantal tabaksdoden te verminderen.

Door over te stappen op e-sigaretten zijn miljoenen mensen over de hele wereld met succes gestopt met roken. Het tabaksgebruik is in Groot-Brittannië en de VS sinds 2011 aanzienlijk gedaald en is nu op de laagste stand ooit. Dit is het gevolg van de beschikbaarheid van veiliger en effectievere alternatieven voor tabak, met name e-sigaretten (of persoonlijke dampers). Het aantal volwassen rokers in de VS is in slechts vier jaar tijd gedaald van 18,9 procent naar 15,1%, een historisch dieptepunt.¹² Ook in Groot-Brittannië is, na een periode van aanzienlijk vermindering gevolgd door een pas op de plaats eind jaren 2000, het aantal volwassen rokers tussen 2011 en 2014 drastisch gedaald, tot een historisch dieptepunt van 17,4%.¹³ Onder personen in Groot-Brittannië in de leeftijd tussen 18 en 24 is het aantal rokers sinds 2010 met 6,5% afgenomen, terwijl inmiddels bijna 3 miljoen volwassenen in Groot-Brittannië e-sigaretten gebruiken¹⁴.

Rokers worden inmiddels door de Britse regering, alsmede alle grote medische instellingen, “aangemoedigd” e-sigaretten te gebruiken als een manier om te stoppen met roken.¹⁵ Ook de

¹⁰ <https://www.macdonaldlaurier.ca/files/pdf/MLILeuprechtContrabandPaper-03-16-WebReady.pdf>

¹¹ http://www.foxnews.com/projects/pdf/Cigarette_smuggling_042408.pdf

¹² https://www.cdc.gov/nchs/nhis/nhis_2015_data_release.htm

¹³ <http://www.ons.gov.uk/peoplepopulationandcommunity/healthandsocialcare/drugusealcoholandsmoking/datasets/adultsmokinghabitsingreatbritain>

¹⁴ <https://www.theguardian.com/society/2017/may/08/majority-of-vapers-have-quit-tobacco-survey>

¹⁵ <http://www.healthscotland.scot/publications/e-cigarettes-consensus-statement>

Amerikaanse Food & Drug Administration (FDA) heeft recentelijk haar steun uitgesproken voor e-sigaretten als middel om de schadelijke gevolgen van tabak te verminderen.¹⁶ Dit wekt geen verbazing, gezien het overweldigende bewijs van de doelmatigheid van e-sigaretten en het feit dat deze “ca. 95% minder schadelijk zijn dan roken.”¹⁷ Meerdere studies wijzen uit dat e-sigaretten beduidend doeltreffender zijn dan traditionele nicotinevervangers, zoals nicotinekauwgum of patches.¹⁸ Anders dan traditionele tabaksproducten leveren E-sigaretten ook geen gevaar op voor omstanders in de vorm van “passief roken”.¹⁹

Wij wijzen u verder nog op een studie van The Royal College of Physicians, waaruit blijkt dat “e-sigaretten waarschijnlijk een positieve invloed hebben op de Britse volksgezondheid.”²⁰ En in een rapport van Public Health England (PHE), een Britse overheidsinstelling, werd vastgesteld dat “e-sigaretten aanzienlijk minder schadelijk voor de gezondheid zijn dan tabak en rokers kunnen helpen te stoppen met roken.”²¹

In dit rapport, dat op 5 februari 2018 is bijgewerkt 5, 2018, wordt benadrukt dat:

- dampen slechts een fractie van de aan roken verbonden risico's vormt;
- overstappen van roken naar dampen aanzienlijke voordelen voor de gezondheid oplevert; en
- het hogere aantal personen dat het afgelopen jaar met succes is gestopt met roken en de versnelde daling van het aantal rokers in het hele land wordt in verband gebracht met het gebruik van e-sigaretten.

Wij merken verder op dat het rapport van PHE slechts enkele maanden is gepubliceerd na een rapport van de Amerikaanse National Academies of Sciences, Engineering and Medicine met betrekking tot e-sigaretten. De conclusies van dit laatste rapport ten aanzien van de veiligheid van e-sigaretten zijn dat, op basis van het beschikbare bewijs, “e-sigaretten waarschijnlijk aanzienlijk minder schadelijk zijn dan gewone sigaretten.”

Conclusie

Neutrale verpakkingen brengen Nederland op meerdere manieren schade toe. Uit het beschikbare bewijs blijkt overduidelijk dat de invoering van neutrale verpakkingen niet leidt tot een verbetering van de volksgezondheid, maar wel tot een toename van de illegale handel, met alle economische schade van dien, naast het feit dat terroristische groeperingen ermee worden gefinancierd. Ook brengt het de intellectuele eigendomsrechten van ondernemingen in gevaar.

¹⁶ <https://jamanetwork.com/journals/jama/article-abstract/2653954>

¹⁷ <https://www.gov.uk/government/news/e-cigarettes-around-95-less-harmful-than-tobacco-estimates-landmark-review>

¹⁸ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/25896067>

¹⁹ <http://bmcpublichealth.biomedcentral.com/articles/10.1186/1471-2458-14-18>; <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/add.12898/abstract>

²⁰ <https://www.rcplondon.ac.uk/news/promote-e-cigarettes-widely-substitute-smoking-says-new-rfp-report>

²¹ <https://www.gov.uk/government/publications/e-cigarettes-and-heated-tobacco-products-evidence-review/evidence-review-of-e-cigarettes-and-heated-tobacco-products-2018-executive-summary>

TAXPAYERS
PROTECTION
ALLIANCE

Anderzijds is gebleken dat e-sigaretten een bewezen veilige en doeltreffende manier is om te stoppen met roken. Wij dringen er bij de regering op aan om af te gaan op het beschikbare bewijs en geen tot mislukking gedoemde maatregelen als het invoeren van neutrale verpakkingen in te voeren, maar in plaats daarvan rokers aan te moedigen over te stappen op innovatieve producten waardoor mogelijk miljoenen levens gered kunnen worden.

Met vriendelijke groet,

David Williams
President